

การยกฐานะ ๖๓. เป็น
มหาวิทยาลัย

เอกสารเผยแพร่ข้อเท็จจริงการยกฐานะ ๖๓. เป็นมหาวิทยาลัย

ศึกษา วิรุฬหิ สมปตฺตา

**การศึกษา
คือ
ความเจริญงอกงาม**

เอกสารเผยแพร่ข้อเท็จจริงการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

คำนำ

เนื่องจากในขณะนี้ยังมีประชาชนหรือแม่แต่บุคคล
ในวงราชการ จำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิทยาลัย
วิชาการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องการยกฐานะเป็น
มหาวิทยาลัย ดังนั้นคณะนิสิตนักศึกษา ซึ่งประกอบ
ด้วย นายเกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์ นายเหม ทองชัย
นายรินทร์ ทองศิริ และนายประเทือง เกาจี จึงได้
จัดร่วมกันทำเอกสารฉบับนี้ขึ้น เพื่อชี้แจงรายละเอียด
ต่างๆ เกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น
มหาวิทยาลัย

ในการจัดทำเอกสารฉบับนี้ได้รับความร่วมมือ
จากบุคคลหลายฝ่ายเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าในนามตัวแทน
ของนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขอกราบ
ขอบพระคุณไว้ในที่นี้ด้วย และหวังว่าเอกสารฉบับนี้
คงจะเป็น สื่อสัมพันธ์แห่งความเข้าใจอันดีระหว่างนิสิต
นักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา กับประชาชนทั่วไป

บุญเกอ ^๕ ควรวาเวช

ประธานคณะกรรมการตัวแทนนิสิตนักศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา

สารบาญ

- ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา..... ๑
- เหตุผลในการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เป็นมหาวิทยาลัย..... ๓
- ความเคลื่อนไหวในการยกฐานะวิทยาลัย
วิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย..... ๑๓
- โครงการมหาวิทยาลัย..... โดยสังเขป..... ๒๖

พิมพ์ครั้งที่ 1 (10 ก.พ. 16) 5,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 (26 ก.พ. 16) 5,000 เล่ม

ตอนที่ 1

ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัย วิชาการศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประกอบด้วยวิทยาลัยวิชา
การศึกษา จำนวน 8 แห่ง คือ

- วศ. ประสานมิตร
- วศ. ปทุมวัน
- วศ. บางแสน
- วศ. พิษณุโลก
- วศ. มหาสารคาม
- วศ. สงขลา
- วศ. พระนคร
- วศ. พลศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เริ่มดำเนินการจาก
โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ในปี พ.ศ. 2492 ต่อมาได้ตรา
เป็นพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 16
กันยายน พ.ศ. 2497 ตามนัยแห่งพระราชบัญญัตินี้
วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีอำนาจให้อนุปริญญา (อ.กศ.)
ปริญญาตรี (กศ.บ.) ปริญญาโท (กศ.ม.) และปริญญาเอก
(กศ.ศ.) ซึ่งในปลายปีการศึกษา 2497 วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ได้ผลิตบัณฑิตปริญญาตรีรุ่นแรก จำนวน 30 คน
และได้ดำเนินการ ขยายกำลังให้ก้าวหน้าตามลำดับ
ปัจจุบันได้ขยายสาขากระจายออกไปทั่วทุกภาค รวม

8 แห่ง มีนิสิตนักศึกษาจำนวน 15,195 คน นักเรียน
สาธิต 3,451 คน รวมผู้เข้ารับการศึกษาทงสิ้น ในขณะ
นี้ 18,546 คน ได้ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้ประเทศชาติแล้ว
23,005 คน ให้การศึกษาพิเศษ (วุฒิบัตร) 3,438 คน
รวมผู้ได้รับการศึกษาไปแล้ว 26,443 คน.

และในขณะเดียวกันได้ผลิตบัณฑิตปริญญาโทใน
สาขาต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 และขณะนี้สามารถผลิต
ผู้จบปริญญาโทได้ประมาณปีละ 100 คน และในปี 2517
วิทยาลัย จะเปิดสอนระดับปริญญาเอก ในสาขาวิชา
ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีคณาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิใน
สาขาวิชาการต่าง ๆ มากพอทั้งปริมาณ และคุณภาพ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2512 ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ
เหล่าสุนทร อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้พิจารณา
เห็นว่าฐานะของวิทยาลัยขาดความคล่องตัวในด้านการ
บริหารงานของวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ประกอบกับ
วิทยาลัย มีความเจริญงอกงามถึงขีดสูงสุด สมควรที่จะ
ได้ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๒

เหตุผลในการยกฐานะวิทยาลัย วิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษารวมเป็นมหาวิทยาลัย มีเหตุผล
และความจำเป็นดังต่อไปนี้คือ

๑. วิทยาลัยวิชาการศึกษามีสภาพความพร้อม โดยสมบูรณ์ที่จะเติบโตเป็นมหาวิทยาลัย

ปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษามีสาขาต่างๆ กระจายออกไปยังส่วนภูมิภาคทั่วทุกภาคของประเทศไทย รวม ๘ แห่ง คือวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครและวิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา ทำให้สามารถผลิตบัณฑิตทางการศึกษาได้ในปี ๒๕๑๔ จำนวน ๓,๕๐๐ คน และจะเพิ่มจำนวนนิสิตอีกปีละ ๑,๐๐๐ คน เพื่อให้สอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๑๕—๒๕๑๙ ในขณะเดียวกัน ได้ผลิตบัณฑิตปริญญาโทในสาขาต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ขณะนี้มีผู้จบปริญญาโทประมาณปีละ ๑๐๐ คน และในปีการศึกษา ๒๕๑๗ จะเปิดสอนในระดับปริญญาเอก

วิทยาลัยวิชาการศึกษาเมื่ออุปการณ์ กำลังอาจารย์
 และอาคารสถานที่เพียงพอพร้อมที่จะเปิดสอนสาขาวิชา
 อื่น ๆ ได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นในระหว่างที่
 ใช้แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515—2519)
 เพราะปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้แบ่งเป็น คณะวิชา
 ต่าง ๆ เป็น 4 คณะวิชา คือ

- (1) คณะวิชาการศึกษา
- (2) คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์
- (3) คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- (4) คณะวิชาวิจัยการศึกษา

เปิดสอนวิชาเอกดังนี้คือ

— เคมี	— ภูมิศาสตร์
— ชีววิทยา	— ประวัติศาสตร์
— ฟิสิกส์	— สังคมศึกษา
— คณิตศาสตร์	— จิตวิทยา
— คหกรรมศาสตร์	— การแนะแนว
— ศิลป	— การวัดผลการศึกษา
— ภาษาไทย	— โสตทัศนศึกษา
— ภาษาอังกฤษ	— บริหาร และวางแผนการศึกษา
— พลศึกษา	ฯลฯ

ถ้าพิจารณาจาก คณะวิชาหรือสาขาวิชาเอกที่เรียน
 แล้ว จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ทำหน้าที่
 เหมือนกับมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว แต่เนื่องจาก พ.ร.บ.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้บ่งเฉพาะให้ผลิตบัณฑิตทางการ

ศึกษา เพียงสาขาเดียวเท่านั้น จึงทำให้วิทยาลัยไม่สามารถจะผลิตบัณฑิตในสาขาอื่น ๆ ได้

ดังที่กล่าวมาแล้วเป็นเครื่องชี้ให้เห็นเด่นชัดเนื่องจาก วิทยาลัย วิชา การศึกษา เปิดสอน วิชา เอกหลาย สาขา ด้วยกันจึงทำให้มีอาจารย์ทุกสาขาวิชา มีอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอที่จะเปิดสอนสาขาอื่น ๆ อีก โดยไม่ต้องเพิ่มงบประมาณแต่อย่างใดเลย คณะต่าง ๆ ที่จะเปิดได้ทันที ในขณะนี้คือ

- (1) คณะศึกษาศาสตร์
- (2) คณะมนุษยศาสตร์
- (3) คณะสังคมศาสตร์
- (4) คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- (5) คณะพลศึกษา

แต่การที่จะเปิดสอนในคณะต่าง ๆ ใต้นั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อ วิทยาลัย วิชา การศึกษาได้แก่ พระราชบัญญัติเป็นมหาวิทยาลัย

2. ความเจริญก้าวหน้าของ วิทยาลัย วิชา การศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เจริญเติบโตมาเป็นลำดับจนกระทั่งปัจจุบันนี้ได้ขยายงานอย่างกว้างขวาง มีนิสิตนักศึกษาจำนวน 15,195 คน นักเรียนสาธิตอีก 3,451

คน รวมผู้เข้ารับการศึกษาทงสิ้นในขณะนี้ 18,546 คน
ได้ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้ ประเทศชาติ แล้วมีจำนวน
23,500 คน นับว่าได้เจริญถึงขีดสูงสุดแล้ว สมควรที่
จะไต่ยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย หากจะพิจารณาถึง
ความเจริญเติบโต ของสถาบัน อุดมศึกษาในต่างประเทศ
แล้วจะเห็นได้ว่าแทบทุกมหาวิทยาลัย ต่างก็มีประวัติ
และรากฐานมาจาก โรงเรียน, สถาบัน หรือ วิทยาลัย
เช่น ในสหรัฐอเมริกา มี มหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด (Harward)
เยล (Yale) โคลัมเบีย (Columbia) พรินตัน (Prince ton)
 ฯลฯ ในยุโรปก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยใน
ยุโรปส่วนมาก เดิมสอนเฉพาะวิชาเทววิทยา (Theology)
ต่อมาจึงขยายใหญ่ขึ้นเป็นลำดับ ทางเอเชียก็มี เช่น
มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ (U.P.)

แม้ในประเทศไทยก็มี เช่น มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น ซึ่งมีรากฐาน
มาจากโรงเรียน เมื่อเจริญถึงขีดหนึ่งจึงได้รับการยกฐานะ
ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

ดังนั้นการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ขอยกฐานะ
ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย จึงเป็นเรื่องของความเจริญก้าวหน้า
ของสถาบัน ซึ่งจะต้องมีวิวัฒนาการเจริญเติบโตต่อไป

เป็นการเจริญที่มีคุณประโยชน์ ที่สามารถจะให้ บริการใน
ด้านต่าง ๆ แก่สังคมและประเทศชาติได้กว้างขวาง กว่า
เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3. ความคล่องตัวในการบริหารงาน

วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีคณาจารย์ซึ่งมีคุณวุฒิ
ในสาขาวิชาต่าง ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับ
มหาวิทยาลัยต่าง ๆ (ตามรายละเอียดโครงการมหาวิทยา-
ลัยโดยสังเขป ซึ่งจะกล่าวต่อไปในตอนที 4) แต่วิทยาลัย
วิชาการศึกษา มีสภาพ และฐานะไม่เท่าเทียมเหมือนกับ
มหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพราะวิทยาลัยวิชาการศึกษาอยู่ใต้
การควบคุมของ ก.พ. สำหรับมหาวิทยาลัยอยู่ภายใต้การ
ควบคุมของ ก.ม. ความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องการบริหาร
นี้ จะเห็นได้ว่าอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิของวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา ต้องลาออกหรือขอโอนอยู่กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ
ทุกมหาวิทยาลัยในเมืองไทย ตั้งแต่คณะบดีลงมาจะเห็นได้
ว่า ความแตกต่างหรือความไม่เป็นธรรมของกฎ ก.พ. และ
ก.ม. มีผลต่อการบริหารของวิทยาลัยเป็นอย่างมาก เพราะ
เมื่อสถาบันมีหน้าที่เหมือนกัน ควรจะให้สิทธิเหมือนกัน
จึงจะเกิดความเป็นธรรมในสังคม อีกประการหนึ่งการที่
ครูอาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิ ของวิทยาลัย วิชาการศึกษาย้ายไป
อยู่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก มีผลกระทบ-

กระเทือนต่อความมั่นคงของวิทยาลัย เพราะจะทำให้วิทยาลัยขาดครูอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการยกฐานะวิทยาลัย วิชาการศึกษา ขึ้นเป็น มหาวิทยาลัย จะเป็นเครื่องช่วยให้สถาบันแห่งนี้ มีอายุยืนนานคงอยู่คู่กับสังคมตลอดไป.

4. ในด้านความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ

การเป็นมหาวิทยาลัย จะนำความก้าวหน้ามาสู่นิสิต นักศึกษา อาจารย์ ได้มากกว่าเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำหรับนิสิตนั้น แทนที่จะเลือกเป็นครูอย่างเดียว อาจจะเลือกเรียนวิชาชีพอื่น ๆ ได้อีก เพราะมหาวิทยาลัยเป็นตลาดวิชา (Academic market) เปิดสอนหลายอาชีพสำหรับอาจารย์ที่สอนฝ่ายวิชาการ แทนที่จะช่วยผลิตครูตั้งกล่าวมาแล้ว ก็ทำให้เกิดเสรีภาพทางวิชาการในตนเองเพิ่มขึ้นสามารถผลิตคนในด้านต่าง ๆ ตามที่ตนถนัดได้ อีก นอกจากนั้นผลงานด้านการวิจัยแทนที่จะมีการวิจัยแต่เพียงด้านการศึกษา ก็จะแผ่กว้างออกไปทุกสาขา ซึ่งผลการวิจัยในด้านต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งขณะนั้นวิทยาลัยวิชาการศึกษามีกำลังคนที่มีความสามารถที่จะทำงานวิจัยในสาขาวิชาการต่าง ๆ ได้

เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากวิทยาลัยอยู่ใต้การควบคุมของ
กระทรวงศึกษาธิการ ทุนการวิจัยที่ได้รับจะต้องเป็นทุน
วิจัยที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าครูอาจารย์
ที่ทรงคุณวุฒิไม่สามารถจะใช้ความรู้ความสามารถในอันที่
จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างสูงสุดได้ บาง
ท่านก็นำความรู้ที่มีอยู่เพียงนำมาสอนในวิชาสามัญพื้น-
ฐานเท่านั้น การที่รัฐลงทุนส่งคนไปศึกษาในต่างประเทศ
ก็เพื่อที่จะให้ บุคคลเหล่านั้น กลับมา ทำ ประโยชน์ ให้แก่
ประเทศชาติอย่างสูงสุด แต่ในขณะที่เดียวกัน เมื่อมีอัตรา
กำลังคนที่มีความสามารถอยู่แล้ว รัฐบาลควรรู้จักใช้
กำลังคน ที่มีอยู่ ให้เป็น ประโยชน์ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
ถ้าวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาได้ยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัย จะ
ทำให้เกิดความคล่องตัวและควมมีอิสระเสรี ในด้าน วิชา
การแก่คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างดี

5. ในด้านเศรษฐกิจและสังคม

ถ้าพิจารณาในด้านเศรษฐศาสตร์ การยกฐานะ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย จะเป็นการ
เพิ่มบัณฑิตในสาขาวิชาการต่าง ๆ ออกมาเป็นกำลังใน
การพัฒนาประเทศ นับว่าเป็นกำไร (Benefit) ของการ
ลงทุนทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ เพราะการผลิตบัณฑิต
สาขาอื่น ๆ เพิ่มในช่วงแผนพัฒนาการศึกษานับที่ 3 (2515-

2519) จะไม่ต้องใช้งบประมาณนอกแผนเป็นผลพลอยได้ที่
สามารถผลิตครูได้ทันต่อความต้องการตามแผนพัฒนาฉบับที่ 3
และยังสามารถผลิตบัณฑิตในสาขาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาอีก (ดูรายละเอียดในโครงการมหาวิทยาลัยโดยสังเขป ซึ่งจะกล่าว
ต่อไปในตอนที่ 4) เพราะจำนวนอาจารย์ และเครื่องมือ
เครื่องใช้ มีพอเพียงพออยู่แล้ว เช่นสมมติว่าผลิตบัณฑิต
ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่เพิ่มขึ้นนั้น ก็จะใช้
อาจารย์ที่สอนในสาขาวิชาชีววิทยา ฟิสิกส์ เคมี คณิต-
ศาสตร์ ฯลฯ มาสอนและเครื่องมือก็ใช้ชุดเดียวกัน ส่วน
สาขาอื่น ๆ ก็จะดำเนินการในทำนองเดียวกัน จะเห็น
ได้ว่าเป็นประโยชน์ สูงสุดในการใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่เช่น
การใช้อาจารย์ เครื่องมือ สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ เป็นการได้
ประโยชน์ 3 ประการ คือ

(1) เปิดโอกาสให้อาจารย์แต่ละท่านได้ใช้ความรู้
ความสามารถสูงสุด เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ

(2) ใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนตลอดจนเครื่องมือ
อย่างคุ้มค่าที่สุด

(3) เป็นการผลิตกำลังคนระดับสูงให้แก่ประเทศ
ชาติโดยไม่ต้องเพิ่มงบประมาณ ในช่วงแผนพัฒนา
ฉบับที่ 3

เมื่อเร็ว ๆ นี้ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ปฏิเสธที่จะรับกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิทยาลัย เพราะด้วยความเชื่อมั่นว่า ทรัพยากรที่มีอยู่มีความสามารถนำไปใช้ได้อีกอย่างมากมาย ไม่จำเป็นจะต้องกู้เงินจากต่างประเทศ ทั้งนี้ก็ด้วยคำนึงถึงเรื่องสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

(1) ประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐ

(2) ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ให้เป็นมหาวิทยาลัย จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อม แก่สังคม เศรษฐกิจ และประเทศชาติ ในทางตรง โครงการมหาวิทยาลัยฉบับใหม่ยังส่งเสริมฐานะของครูที่วุฒิป.กศ. ป.ป. ป.ม. ป.กศ. สูง หรือวุฒิเทียบเท่าได้มีโอกาสเรียนต่อเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ เหมือนกับสภาพที่ยังเป็นวิทยาลัยสำหรับทางอ้อมนั้น ก็คือสามารถช่วยเหลือให้นักเรียน ม.ศ. 5 ได้มีที่เรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนากำลังคน และลดอัตราการว่างงาน โดยรัฐบาลไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น แต่ประการใด เพียงแต่แก้ไข พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็น พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย เท่านั้น.

คงที่กล่าวมาแล้ว นิสิตนักศึกษาได้สังเกตเห็นถึง

ความจำเป็นสูงสุดอันจะพึงมีต่อสังคม และประเทศชาติ
จึงได้ทำการต่อสู้ทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มา ซึ่งเหตุและผล
อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม
และประเทศชาติ ในอนาคตสืบไป

ตอนที่ 3

ความเคลื่อนไหวในการยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็น มหาวิทยาลัย

ความเคลื่อนไหวในการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 ในสมัยนั้น ฯพณฯ สุกิจ นิมานเหมินท์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาประกอบด้วยคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาได้ดำเนินการขอยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย โดยวิธีการที่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการทุกประการและทางกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมี ฯพณฯ สุกิจ นิมานเหมินท์ เป็นรัฐมนตรีและเป็นประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เห็นชอบด้วยกับหลักการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยตั้งนั้น ทาง คณาจารย์ และนิสิต นักศึกษาก็ได้ดำเนินการเพื่อขอยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น มหาวิทยาลัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. เสนอ เรื่องเพื่อขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยต่อสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เมื่อเรื่องการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเข้าสู่สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ประชุม

สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้มีมติเกี่ยวกับการยกฐานะ
วิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยตั้ง

มติสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้ยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ครั้งที่ 3/2513 วันที่ 28 กันยายน 2513 ตัดมา

เฉพาะตอนดังนี้

“.....ที่ประชุมพิจารณาเห็นควรให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย”

ดร. ก่อ สวัสดิพานิชย์ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเกี่ยวกับ
มหาวิทยาลัยที่จะสถาปนาขึ้นจะมีเพียง College เดียว หรือมีหลาย
College

ฯพณฯ สกกิจ นิมมานเหมินท์ ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตาม
ประวัติของมหาวิทยาลัยฝ่ายตะวันตก มีท่านองคัลยวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาแห่งนี้ คือเบ็ดสอนคณะเด็วก่อน คือสอน THEOLOGY ต่อมา
เมือมีความจำเป็นก็เพิ่ม ARTS ขึ้นอีกคณะหนึ่ง จากนั้นก็มีคณะต่าง ๆ
เพิ่มขึ้น

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งทั้งภายใน
และภายนอกประเทศก็เคยเป็น College เดี่ยวมาก่อน แล้วจึงขยายตัว
เป็นหลาย College ในภายหลัง สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษาเอง ขณะนี้
ก็มีคณะคณะวิชาต่าง ๆ ที่มีรากฐานเข้มแข็งอยู่แล้ว เช่น คณะวิชาการ
ศึกษา คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์
และคณิตศาสตร์ คณะวิชาวิจัยการศึกษา เมือเป็นมหาวิทยาลัยและผลิต
ครูให้แก่กระทรวงศึกษาธิการได้เพียงพอตามความต้องการแล้ว ก็อาจเริ่ม
ขยายตัวออกเป็น College ต่าง ๆ ต่อไปได้อย่าง

ศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี เสนอว่าเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา อันเป็นสถานศึกษาอุดมศึกษาแห่งแรกในรัชสมัยของพระองค์ ดังนั้น จึงเห็นสมควรจะได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานพระนามของพระองค์เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลยิ่งต่อไป

ที่ประชุมเห็นชอบ ๗ คณะ รัฐมนตรี ประธานสภาวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา ได้พิจารณาการที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทาน
พระนาม เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ต่อไป แต่ถึงที่สุดแต่จะ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ .....

2. เสนอเรื่องเพื่อขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยต่อกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อเรื่องการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาศึกษาได้ผ่าน
สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา และทาง สภาวิทยาลัยได้มีมติ
ให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยจึง
ได้มีการเสนอเรื่องนี้ต่อไปยัง กระทรวงศึกษาธิการเพื่อ
พิจารณาอนุมัติต่อไป ซึ่งในสมัยนั้น ๗ คณะ สุกิจ นิมมาน-
เหมินทร์ เป็นรัฐมนตรีอยู่ทางกระทรวงศึกษาธิการเห็น
ชอบด้วยกับการยกฐานะวิทยาลัยขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยและ
จะขอคัดลอกออกมาเฉพาะตอนดังนี้

คัดจากหนังสือที่ ศธ. 0301/19005 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2513
เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ถึงประธาน-
กรรมการบริหารสภาการศึกษา

“...กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาแล้ว เห็น
สมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็น
มหาวิทยาลัย เพราะความจริงก็เป็นอยู่แล้วแต่เดิมและ
เห็นสมควรที่จะ ให้มีฐานะ เป็นกรม สังกัด กระทรวง-
ศึกษาธิการต่อไป

สำหรับชื่อของมหาวิทยาลัยนั้น กระทรวงศึกษาธิ-

การจะได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานต่อไป...”

(หนังสือฉบับนี้ ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ลงนาม)

นอกจากนี้คำปราศรัยของ ฯพณฯ ถนอม กิตติขจร เนื่องในวันครูครั้งที่ 15 วันที่ 16 มกราคม 2514 ได้กล่าวไว้ว่า “...นอกจากนี้จะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้ฐานะของครูมีความก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น...”

จากหลักฐานดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นอย่างปรากฏชัดแล้วว่า ทางกระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และรัฐบาลก็มีนโยบายให้การส่งเสริมอาชีพครูโดยจะตราพระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

3. ทางกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็น มหาวิทยาลัยต่อสภาการศึกษาแห่งชาติ

เมื่อเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทางกระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบด้วยแล้ว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำเรื่องนี้เสนอต่อสภาการศึกษาแห่งชาติและ

ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย ดังนี้

ก. มติของสภาการศึกษาแห่งชาติเห็นชอบในการ
ที่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

หนังสือที่ สร. 1402 (7) / 1859 ลงวันที่ 16 เมษายน 2514
เรื่องแจ้งมติกรรมการบริหารสภาการศึกษา แห่งชาติเรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษาเสนอเรื่องการปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ถึงอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

“บัดนี้ คณะ กรรมการ บริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 9/2514 ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการ เกี่ยวกับ การยก ฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยโดยมีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ โดยตั้งข้อสังเกตดังนี้ คือ

1. โดยคำหนึ่งถึงกำลังคนดำเนินการผลิตครูเห็นสมควรระบุไว้ในกฎหมายมหาวิทยาลัยว่า ในระยะ 10 ปีแรกนี้ ให้มหาวิทยาลัยมุ่งเฉพาะผลิตครูเท่านั้น หลังจากนั้นจึงดำเนินการขยายตัวผลิตกำลังคนในสาขาอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวิชาการทางการศึกษา...”

ข. มติสภาการศึกษาแห่งชาติ (ต่อมา) เห็นชอบให้เป็นมหาวิทยาลัย แต่ให้คำนำหน้าชื่อว่า สถาบัน...

คัดจากหนังสือที่ สร. 1401 (7) / 3843 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2514 เรื่องแจ้งมติการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย... (ฉบับแก้ไขใหม่) ถึงอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ศาสตราจารย์ ดร. สูดใจ เหล่าสุนทร)

“...เนื่องจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้เป็นหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งแตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ฉะนั้นสถาบันแห่งนี้ (วิทยาลัยวิชาการศึกษา) ควรมีคำนำหน้าชื่อที่แสดงให้เห็นความแตกต่างนี้ชัดเจนลงไปและชื่อที่เหมาะสมคือ “สถาบัน...” ทั้งนี้เพื่อจะได้สอดคล้องกับสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว”

4. เสนอ เรื่องการ ยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาต่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

เมื่อเรื่องนี้ได้เสนอต่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแล้ว ทางสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์) เกี่ยวกับการเสนอชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อจะได้นำเรื่องเข้ามาเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งจะขอนำหนังสือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมาให้เห็นดังนี้

คัดจากหนังสือที่ สร. 0403 / 12218 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2514
เรื่องความเห็นการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัย ของ คณะ กรรมการ บริหารสภา การ ศึกษา แห่ง ชาติถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

“ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป”

เมื่อ ๖ พฤษฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้รับหนังสือจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแล้ว จึงได้บันทึกส่งเจ้าหน้าที่ไว้ท้ายหนังสือว่า “ทำหนังสือชี้แจงไปว่าจะเอาชื่อมหาวิทยาลัย โดยไม่ต้องมีการรวมสถาบันเทคโนโลยีในขณะน”

หลังจากนั้น เรื่อง การ ยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยก็เข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่ยังไม่ได้มีการพิจารณากัน วันต่อมาก็เกิดการปฏิวัติขึ้น เรื่อง การ ยกฐานะ ของ วิทยาลัยวิชา การ ศึกษา เป็น มหา วิทยาลัยจึงหยุดซังกไป ในระยะนั้น

5. การดำเนินเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยในระหว่างที่ คณะปฏิวัติบริหารประเทศ

เมื่อเกิดการปฏิวัติขึ้นในวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.
2514 ทางคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาไม่ได้นั่งนอนใจใน
เรื่องนี้แต่ประการใด ได้ติดตามเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา แต่
เรื่องก็เงียบหายไป เพราะสาเหตุอันใดไม่แจ้งชัด จนกระทั่ง
ในวันที่ 21 กันยายน 2515 ชาวเกี่ยวกับการปรับปรุง
ส่วนราชการ ที่คณะ ปฏิวัติจะ ประกาศใช้ได้แพร่ ออกมา
ทราบที่วิทยาลัย วิชาการ ศึกษาได้มี ฐานะลดลงเป็นกอง
สังกัดกรมการฝึกหัดครู และในวันเดียวกันนั้นนิสิต-
นัก ศึกษาได้ส่ง ผู้แทน จำนวน หนึ่งขอเข้าพบหัวหน้า
คณะปฏิวัติ (จอมพลถนอม กิตติขจร) เพื่อขอทราบเหตุ
ผลเรื่องนี้ แต่ผู้แทนนิสิตนักศึกษาก็ไม่ได้รับอนุญาตให้
เข้าพบในวันนั้น และทางกองประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติ
(พลโท เฉลิมชัย จารุวัตร เป็นหัวหน้า) ได้นัดให้ผู้แทน
นิสิตนักศึกษาไป พบหัวหน้า คณะ ปฏิวัติอีกในวันที่ 25
กันยายน 2515 แต่เมื่อผู้แทนนิสิตนักศึกษาได้ไปเพื่อจะ
เข้าพบหัวหน้าคณะ ปฏิวัติในวัน และเวลา ที่นัดหมายไว้ก็
ไม่ได้พบอีกเช่นเคย ดังนั้นในวันที่ 28 กันยายน 2515
ผู้แทนนิสิตนักศึกษา จึงได้ไปที่กอง บัญชาการ คณะปฏิวัติ
อีกครั้งหนึ่งแต่ก็ไม่ได้เข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติ จึงรออยู่
ที่หน้ากองบัญชาการคณะปฏิวัติ และในวันเดียวกันนั้น
ทางคณะปฏิวัติได้ เชิญอธิการ วิทยาลัย วิชาการ ศึกษาไปชี้

แจ้ง จากการใช้แจ้งมีผลให้คณะปฏิวัติพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานะจากกองให้เป็นกรม

การที่คณะปฏิวัติพิจารณาให้เป็นเพียง กรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ และยังคงอยู่ในสภาพวิทยาลัยวิชาการศึกษาเหมือนเดิม นั้น ก่อให้บรรดานิสิตนักศึกษาไม่พอใจ ในวันรุ่งขึ้น คือ ในวันที่ 29 กันยายน 2515 นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่ง ได้เดินทางไปที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติ เพื่อเรียกร้องให้คณะปฏิวัติพิจารณาเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ที่รัฐบาลชุดก่อนทำค้างไว้ ทางคณะปฏิวัติได้ให้ ทาง วิทยาลัย วิชาการศึกษา จัดทำโครงการมหาวิทยาลัยเสนอต่อคณะปฏิวัติเพื่อพิจารณา ซึ่งทางวิทยาลัยได้ทำโครงการมหาวิทยาลัยอย่างละเอียด เสนอไปยังกระทรวงศึกษาธิการและเรื่องนี้ได้ผ่านกระทรวงศึกษาธิการไปแล้ว (จากหนังสือที่ ศร. 0201/21558 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2515 เรื่อง โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ถึง นายกองก่การนิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา แจ้งว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการส่ง ไปยังคณะปฏิวัติเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2515) แต่เรื่องก็เงียบหายไป ผู้แทนนิสิตนักศึกษาจึงได้ไปติดตามเรื่อง ต่อที่ ฝ่ายอำนวยการ ศึกษา และ สาธารณสุข ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2515 และได้ทราบจากเจ้าหน้าที่ว่าเรื่องนี้ไม่เคยรับเข้ามาเลย จึงต้องตรวจ

สอบหลักฐานและค้นหากันจนพบ และได้รับปากว่าจะ
ส่งเรื่องคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายอำนวยการศึกษาและ
สาธารณสุขพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน ให้รอฟัง
ผลการพิจารณาจากสภาบริหารคณะปฏิวัติซึ่งเป็นชั้นสุด-
ท้ายเลย และหลังจากนั้นเรื่องก็เงียบหายไป

ต่อมาเมื่อมีข่าวว่าคณะปฏิวัติจะประกาศใช้ธรรมนูญ
การปกครองและจะจัดตั้งคณะรัฐบาลชุดใหม่ขึ้น องค์การ
นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา จึงได้มีหนังสือไป
ทวงถามเรื่องนี้ ซึ่งทางฝ่ายประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติได้
ชี้แจงข้อเท็จจริงตามหนังสือที่ ปชส. 1759/2515 ลงวันที่
12 ธันวาคม 2515 ว่า

“...สภาบริหารคณะปฏิวัติมีความจำเป็นที่จะต้อง
เร่งรัดพิจารณาและดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ที่เร่งด่วน
กว่า เพื่อให้เสร็จสิ้นไปก่อนประกาศธรรมนูญการปกครอง
....” และมีความอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า “...เรื่องการยก
ฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษายังไม่อาจได้รับการพิจารณา
ได้ทันในระยะปฏิวัตินี้แล้ว ก็ย่อมจะได้รับพิจารณาโดย
รัฐบาลที่จะได้จัดตั้งขึ้นตามธรรมนูญการปกครองต่อไป”

เมื่อคณะปฏิวัติได้ตั้งรัฐบาลชุดใหม่ ต่อมารัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สัมภาษณ์หนังสือ

วิทยาสาร ฉบับที่ 1 วันที่ 1 มกราคม 2516 หน้า 9
มีใจความตอนหนึ่งว่า “.....ส่วนผมว่าเป็นวิทยาลัยก็
ดีแล้ว...” และอีกตอนหนึ่งจากคำชี้แจงของกระทรวง
ศึกษาธิการ เรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษา ลงวันที่ 10
มกราคม 2516 ว่า

“.....ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการไม่มีนโยบายที่จะ
เปลี่ยนชื่อหรือสภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหา
วิทยาลัย และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเมื่อ
วันที่ 10 มกราคม 2516 เห็นชอบในนโยบายของกระทรวง
ศึกษาธิการ”

บทสรุป

จะเห็นได้ว่าการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น
เป็นมหาวิทยาลัยมีที่ท่าว่าจะสำเร็จหลายครั้งหลายคราว
คือ

1. วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เสนอเรื่องตาม
ลำดับผ่านสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการสนับสนุน
เห็นชอบจาก ขัณฑ์ สุกิจ นิมมานเหมินท์ และเรื่อง
ได้เสนอผ่านกระทรวงศึกษาธิการ จนถึงวาระสุดท้ายจะ
เข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่มีอุปสรรคเข้ามาขัดขวาง
คือ การเกิดการปฏิวัติขึ้น

2. ในระหว่างที่คณะปฏิวัติบริหารประเทศ
ทาง คณะ ปฏิวัติได้ให้วิทยาลัยทำโครงการมหาวิทยาลัย
เสนอคณะปฏิวัติซึ่งเรื่องนี้ได้ผ่านตามลำดับชั้นจนถึงสภา
คณะปฏิวัติ ตามหลักฐานข้อเท็จจริงที่ได้รับทราบภายหลัง
จากข้อ ความ บันทึก เสนอ ของ ประธาน คณะ ที่ ปรีक्षा ฝ่าย
นโยบายและบริหารการศึกษามีดังนี้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา
ที่ ๖ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕
เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ขอประธานเสนอ ฯ พณ ฯ ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการศึกษา
และสาธารณสุข

ตามที่ได้ส่งเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหา
วิทยาลัยไปให้พิจารณา นั้น คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหาร
การศึกษาได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องกับความเห็นของ ฯ พณ ฯ
ที่เสนอต่อ ฯ พณ ฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ ที่เห็นควรยกฐานะวิทยาลัย
วิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และมีความเห็นเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

๑. เมื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว
ควรให้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่มีกำหนดเวลา เพื่อให้เป็น
กำลังในการผลิตครูระดับปริญญา สนองความต้องการในการจัดการ
ศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ควร
รวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่ง เป็นมหาวิทยาลัยเดียว โดยให้

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นสำนักงานกลาง วิทยาลัย
วิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาคเป็นสาขา
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา (ได้แนบเรื่องเดิมกินมาด้วยแล้ว)

ร.บ
๖๘๗๖๑๘

(นายระบิล สัตสุวรรณ)

ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

แต่เนื่องจากสภาพบริหารคณะปฏิวัติมีภาระงานใน
หน้าที่มากจนไม่สามารถนำเรื่องเข้าพิจารณาได้ทัน แต่
ได้สัญญาว่าจะได้รับการพิจารณาโดยรัฐบาลที่จะได้จัดตั้ง
ขึ้นต่อไป

3. เมื่อคณะปฏิวัติได้จัดตั้งคณะรัฐบาลใหม่
ขึ้นมา เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็น
มหาวิทยาลัย ถูกกระทรวงศึกษาธิการแถลงออกมาอย่าง
แน่ชัดว่า กระทรวงศึกษาธิการไม่มีนโยบายเปลี่ยนชื่อ
หรือสภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย
จะเห็นได้ว่านโยบายของกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยน
แปลงไปตามผู้นำ ขาดนโยบายที่เป็นขบวนการต่อเนื่อง
แบบลูกโซ่ นับว่าเป็นนโยบายที่มิชอบในระบบแบบ
แผนการปกครองแบบประชาธิปไตย

จะอย่างไรก็ตาม นิสิตนักศึกษาถือว่า "การต่อสู้เพื่อ
ยกฐานะ วิทยาลัย วิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยนั้นเป็น
ตัวแทนการต่อสู้ในระดับอุดมศึกษาอีกอย่างหนึ่ง เพื่อ
เหตุผล อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ"

ตอนที่ 4

โครงการมหาวิทยาลัยโดยสังเขป

พ.ศ. 2515—2519

(เพื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย)

จุดประสงค์

1. เพื่อรับการพิจารณาจากฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย
2. เพื่อแสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีคณะวิชาแฝงอยู่ในตัวมากพอที่จะตั้งเป็นคณะต่าง ๆ ได้ และสามารถที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเพียงพอและได้ปฏิบัติงานเหล่านี้อยู่แล้ว

หลักการและเหตุผลในการเสนอโครงการใหม่

1. ตามโครงการเดิมนั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีคณะและแผนกวิชา กำลังครุบาอาจารย์ ตลอดจนอุปกรณ์ด้านเทคนิคต่าง ๆ อยู่มากพอที่จะผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาการศึกษาได้เป็นอย่างดี

2. เนื่องจากขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษาดำเนินการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเพียงด้านเดียว กำลังอาจารย์และอุปกรณ์เทคนิคต่าง ๆ ที่มีอยู่จึงใช้ไปในการสนับสนุนการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาเท่านั้น นับว่ามีได้ใช้กำลังของวิทยาลัยถึงขีดวิสัยสามารภที่มีอยู่ ซึ่งเป็นความสูญเปล่าที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง
3. หากมีการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอื่นเพิ่มขึ้นแล้ว ก็จะเป็นการใช้กำลังที่มีอยู่ได้เต็มที่ และมีประโยชน์ยิ่งขึ้น และจะสามารถช่วยสร้างกำลังคนในระดับสูงซึ่งประเทศชาติกำลังต้องการ เป็นอย่างยิ่ง ส่วนในด้านการผลิตบัณฑิตทางการศึกษานั้นก็ยังคงสามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 3
4. การดำเนินการตามโครงการใหม่นี้ยังคงใช้งบประมาณที่ได้รับอนุมัติตามแผนงานผลิตครูปริญญาการศึกษาแผนงานทดสอบมาตรฐาน และแผนงานวิจัยการศึกษาและจิตวิทยา ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ระยะที่ 3 (2515-2519) เช่นเดิม

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนี้ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการตามโครงการใหม่เป็นการเหมาะสมเพราะมิได้ใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นและยังได้ใช้กำลังอาจารย์และอุปกรณ์ทางเทคนิคต่าง ๆ ได้เต็มที่ เป็นการขจัดความสูญเปล่าทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่ง

โครงการใหม่

จุดประสงค์

1. เพื่อช่วยผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาการศึกษาในคณะต่อไปนี้:—
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการยิ่ง ๆ ขึ้น
3. เพื่อเป็นแหล่งวิชาการและให้บริการแก่สังคม
4. เพื่อส่งเสริมการทำงานแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)

เป้าหมาย

1. ตามโครงการใหม่นี้ การผลิตบัณฑิตทางการ

ศึกษา จะดำเนินไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติระยะที่ 3 (2515—2519) ซึ่งในปีการศึกษา 2519 คาดว่าจะผลิตบัณฑิตทางการศึกษาทุกระดับปริญญา รวมประมาณ 11,000 คน และ

2. ตามโครงการใหม่นี้ มีเป้าหมายที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย คาดว่าในปีการศึกษา 2519 คณะต่าง ๆ จะผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีได้ดังนี้ คณะมนุษยศาสตร์ 200 คน คณะสังคมศาสตร์ 100 คน คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 220 คน คณะพลศึกษา 300 คน

แผนการดำเนินงาน

1. สำหรับบัณฑิตนักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในปัจจุบันนี้ จะได้ดำเนินการสอนตามโครงการเดิมต่อไป จนสำเร็จการศึกษา
2. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 เป็นต้นไป จะเริ่มรับบัณฑิตนักศึกษาเข้าเรียนในคณะต่าง ๆ ตามโครงการใหม่ซึ่งมีดังต่อไปนี้ :— คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และ

คณะพลศึกษา

3. จำนวนนิสิตนักศึกษาที่จะรับตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 จนถึงปีการศึกษา 2519 จำแนกตาม คณะและระดับต่าง ๆ จะเป็นดังในตาราง ข้างล่างนี้

คณะและระดับ	ศึกษาศาสตร			มชษย ศาสตร	สังคม ศาสตร	วิทยา ศาสตร	พลศึกษา	
	เอก	โท	ตรี					
			ปท ๑					ปท ๓
ปีการศึกษา				ตรี	ตรี	ตรี	ตรี	
๒๕๑๖	-	๒๗๐	๗๕๐	๒๒๐	๑๐๐	๒๒๐	๓๐๐	
๒๕๑๗	-	๓๖๐	๘๐๐	๒๗๐	๑๒๕	๓๓๐	๓๐๐	
๒๕๑๘	๓๐	๓๓๐	๘๕๐	๓๒๐	๑๕๐	๔๖๐	๓๐๐	
๒๕๑๙	๓๐	๓๖๐	๙๐๐	๓๗๐	๑๗๕	๕๕๐	๓๐๐	

แผนผังสายงาน เนื้อเป็นมหาวิทยาลัย

สถานมหาวิทยาลัย

อธิการบดี

คณะกรรมการบริหาร

สภาอาจารย์

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต

รองอธิการบดีประจำสาขา

สำนักงานอธิการบดี

สำนักการศึกษาและฝึกอบรม ภาคพิเศษ

ห้องสมุด

ศูนย์สารสนเทศศึกษา

สำนักงานคัดเลือก

นิเวศน์และกิจการนิสิต

- กองกลาง
- กองการ เงินและพัสดุ
- กองการเจ้าหน้าที่
- กองโครงการและงบประมาณ
- กองนิเทศกรรมการศึกษา
- กอง .....

สถานนเวจยการศึกษา และ จิตวิทยา

ทะเบียนและสถิติ

บัณฑิตวิทยาลัย

คณะวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์

คณะพลศึกษา

- ภาควิชาชีววิทยา
- ภาควิชาฟิสิกส์
- ภาควิชาเคมี
- ภาควิชาคณิตศาสตร์
- ภาควิชาเกษตรศาสตร์
- ภาควิชา .....

- ภาควิชาภาษาไทย
- ภาควิชาภาษาอังกฤษ
- ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส
- ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
- ภาควิชา .....

- ภาควิชาภูมิศาสตร์
- ภาควิชาประวัติศาสตร์
- ภาควิชาจิตวิทยา
- ภาควิชาสังคมวิทยา
- ภาควิชาการปกครอง
- ภาควิชา .....

- ภาควิชาการประถมศึกษา
- ภาควิชาการมัธยมศึกษา
- ภาควิชาการอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู
- ภาควิชาการศึกษาในชนบท
- ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา
- ภาควิชา .....

- ภาควิชาพลศึกษาหลักสูตรผู้
- ภาควิชาสันทนาการ
- ภาควิชาที่สาธิต
- ภาควิชาสวัสดิศึกษา
- ภาควิชาสรีระกายวิภาควิทยา
- ภาควิชา .....

สำนักงานรองอธิการบดี

คณะ .....

คณะ .....

อัตรากำลังอาจารย์

อัตรากำลังอาจารย์ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และคาดว่าจะมีในปีการศึกษา 2519 จำแนกได้ตามคณะและวุฒิ ดังต่อไปนี้

	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		สังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์		พลศึกษา		
	๒๕๑๕	๒๕๑๙	๒๕๑๕	๒๕๑๙	๒๕๑๕	๒๕๑๙	๒๕๑๕	๒๕๑๙	๒๕๑๕	๒๕๑๙	
อาจารย์ประจำ											
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	๑๕	๒๑	๕	๙	๑๒	๑๗	๑๐	๑๓	๒	๕	
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	๑๒๓	๑๘๒	๘๖	๑๖๖	๙๘	๑๗๗	๑๐๕	๑๘๕	๒๒	๓๗	
ประกาศนียบัตรชั้นสูง ๆ	๑๖	๑๖	๑๗	๑๗	๘	๘	-	-	๙	๙	
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๑๖๙	๑๖๙	๕๒	๕๒	๑๕	๑๕	๕๕	๕๕	๓๘	๖๕	
อาจารย์พิเศษ											
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	๑	๑	๖	๖	๓	๓	๖	๑๑	๑	๑	
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	-	-	๑	๑	๑	๑	๑	๑๒	๗	๗	
ประกาศนียบัตรชั้นสูง ๆ	-	-	๖	๖	-	-	-	-	๑	๑	
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	-	-	๓	๖	-	-	-	-	๒๕	๒๕	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	๓๒๔	๓๙๐	๑๙๗	๒๘๑	๙๐	๑๒๐	๑๘๕	๒๘๐	๑๐๗	๑๕๗	

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปัจจุบัน

วิทยาลัยวิชาการศึกษาและสาขา วิทยาลัยวิชาการศึกษาตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2497 โดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขณะนั้นมีวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นศูนย์กลางควบคุมงานทั้งหมด มีอธิการและรองอธิการประจำ และมีสาขาอีก 7 แห่งดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน มีรองอธิการประจำ
2. วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน มีรองอธิการประจำ
3. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก มีรองอธิการประจำ
4. วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม มีรองอธิการประจำ
5. วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา มีรองอธิการประจำ
6. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร มีรองอธิการประจำ
7. วิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา มีรองอธิการประจำ

อาคารสถานที่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีอาคารสถานที่จำแนกเป็นแห่ง ๆ ไป ทั้งที่เป็นของตนเอง และที่ใช้ร่วมกับสถาบันอื่น ดังแสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้
 อาคารสถานที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2515)

วิทยาลัย	บริเวณ ไร่	อาคารเรียน		ห้องปฏิบัติ	ห้องวิจัย ห้อง	ห้องสมุด ม ^๒	หอประชุม ม ^๒	หอพัก		บ้านพักอาจารย์ หลัง
		หลัง	ห้องเรียน	การ ห้อง				หลัง	จุนิสิตคน	
ประตานมิตร ปทุมวัน	๑๐๐	๑๕	๑๑๒	๑๑	๗	๕,๔๕๒	๒,๒๐๐	-	-	๓
บางแสน	๕๑๔	๖	๒๒	๗	-	๓๐๐	๓๖๐	-	-	-
พิษณุโลก	๑๒๕	๖	๔๕	๑๒	-	๕๐๐	๒,๐๐๐	๒๑	๑,๖๐๐	๗๐
มหาสารคาม	๑๕๓	๒	๓๐	๔	๑	๕๖๐	-	๕	๕๖๐	๓๒
สงขลา	๑๕๓	๒	๓๔	๔	-	๑,๔๐๐	๖๐๐	๕	๔๕๐	๓๖
พระนคร	๖๑๕	๒	๓๒	๒	-	๗๗๑	๗๕๐	๔	๒๕๐	๓๑
พลศึกษา	๕๐	๕	๓๐	๕	-	๑,๖๓๔	-	๒	๒๔๐	๒๑

* ใช้ร่วมกับวิทยาลัยครูหรือหน่วยงานอื่น

จำนวนนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ ในปีการศึกษา 2515 นี้ มีนิสิตรวมทั้งสิ้น 6,521 คน นักศึกษา 8,674 คน และนักเรียนสาธิต 3,451 คน และมีอาจารย์ 923 คน ในจำนวนนี้ มีวุฒิปริญญาเอก 41 คน ปริญญาโท 404 คน ปริญญาตรี 396 คน ต่ำกว่าปริญญาตรี 38 คน (ผู้ที่มีปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีนี้ ส่วนมากสอนอยู่ในโรงเรียนสาธิต)

วิทยาลัยวิชาการศึกษามุ่งผลิตครู ที่มีประสิทธิภาพทางความเป็นครู และให้มีความสามารถที่จะสอนวิชาสามัญต่าง ๆ ได้ดีด้วย จึงเปิดสอนวิชาสามัญนอกเหนือจากวิชาการศึกษาดังต่อไปนี้

1. วิชาเอกที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเปิดสอน วิชาเอกในระดับปริญญา ตรี รวม 18 วิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ ออกสหกรรมศิลป์ ศิลป พละนามัย พลศึกษา และสุขศึกษา
2. วิชาที่เปิดสอนในระดับ ประกาศนียบัตร ชั้นสูง วิชาเฉพาะ ในระดับนี้เปิดสอนวิชาสามัญ

ต่าง ๆ ดังนี้คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์
ชีววิทยา เคมี และฟิสิกส์ และเปิดวิชาซีฟ
อีก 4 วิชา คือ โสตทัศนศึกษา การแนะแนว
การวัดผลการศึกษา และบรรณารักษศาสตร์

3. วิชาที่เปิดสอนในระดับปริญญาโท ในระดับ
ปริญญาโท วิทยาลัยเปิดสอนวิชาสามัญต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิ
ศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา
ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และวิชาซีฟอีก 6 วิชา
คือ การแนะแนว โสตทัศนศึกษา บรรณา
รักษศาสตร์ จิตวิทยา การบริหารการศึกษา
และการวัดผล

4. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่เริ่มตั้งมาจน
ถึงปัจจุบัน มีผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้ง
หมด 19,525 คน เป็นบัณฑิตปริญญาตรี 15,203
คน ปริญญาโท 359 คน ประกาศนียบัตรชั้น
สูงวิชาเฉพาะ 473 คน และในเดือนพฤศ-
จิกายนที่จะถึงนี้ จะมีนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จ
การศึกษาทั้งในระดับ ปริญญาตรี และปริญญา

โทเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรถึง 3,480
คน

5. การฝึกอบรมพิเศษ นอกจากจะเปิดสอนใน
ระดับปริญญาตรี และปริญญาโทตามปกติ
แล้ว วิทยาลัยวิชาการศึกษายังได้จัดโครงการ
ฝึกอบรมพิเศษต่าง ๆ อีกดังนี้คือ จัดอบรม
ผู้บริหารการศึกษา อาทิเช่น ศึกษาธิการ
จังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ครูใหญ่และ
อาจารย์ใหญ่จากสถานศึกษาต่าง ๆ รวม 60
รุ่น เป็นจำนวน 772 คน จัดอบรมครูผู้
แนะแนว 10 รุ่น เป็นจำนวน 237 คน จัด
อบรมครู และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ
เกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา 17 รุ่น จำนวน
3,438 คน นอกจากนี้ยังได้เปิดอบรมเป็น
ครั้งคราวเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่มีผู้ขอมา และ
อยู่ในวิสัยที่วิทยาลัยจะให้ความร่วมมือ
6. โครงการเดิม บัจจุบันนี้ วิทยาลัยมีโครงการ
สำหรับผลิตครู ปริญญา ทาง การ ศึกษา เพียง
อย่างเดียว ซึ่งจำแนกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ
ในแต่ละระดับดังต่อไปนี้

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี			ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า	
เอก	โท	วิชาเฉพาะ	ตรี	อนุปริญญา
รพัฒนาการศึกษา เปิดในปีการ ษา ๒๕๑๗)	การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษาและ การฝึกหัดครู การบริหารการ ศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา โสตทัศนศึกษา บรรณารักษศาสตร์ จิตวิทยา	ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ โสตทัศนศึกษา การแนะแนว การวัดผลการศึกษา บรรณารักษศาสตร์	การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอาชีวศึกษา การศึกษาในชนบท ธุรกิจศึกษา	(สำหรับผู้ที่ไม่ปร สงค์จะเรียนต่อใน ชั้นปริญญาตรีหรือใ ได้รับอนุญาต ใ เรียนในชั้นปริญญา

หมายเหตุ

1. สาขาวิชาการศึกษาในชนบท ซึ่งเปิดสอน
ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 และต่อมาให้งดสอน
ทางวิทยาลัยได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ เพื่อให้
เหมาะสมแก่ครูที่กำลังสอน ในชนบทยิ่งขึ้น
คาดว่าจะเปิดสอนได้ในปีการศึกษา 2516 น^๕
2. สาขาธุรกิจศึกษา ซึ่งอยู่ในโครงการ กำลังรอ
อาจารย์ที่จะเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งขณะนกำลัง
ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ คาดว่าจะเปิดสอน
ได้ในปีการศึกษา 2516 น^๕เช่นกัน

อภิธาน์พทนาการ

จาก

**สมาคมศิษย์เก่า
วิทยาลัยวิชาการศึกษา**

ฉายาตรีเพชร

63 สีแยกพาหุรัด กรุงเทพฯ

โทร. 211559

บริการ ถ่ายภาพ โดยช่างผู้ชำนาญ
ยินดีต้อนรับท่านด้วย แอร์คอนดิชั่น
มีเสื่อครุยปริญญา ทุกสถาบัน
เครื่องแบบทุกกระทรวง รับล้างฟิล์ม
อัด ขยายรูปสี และขาวดำทุกชนิด
รวดเร็ว ทันใจ ด้วยราคาเขา

สหกรณ์การศึกษาประสานมิตรจำกัดสินใช้

จำหน่ายเครื่องเขียน, อุปกรณ์, เครื่องใช้
เพื่อเป็นบริการแก่นิสิตนักศึกษาในราคาเขา

ผลประโยชน์เพื่อนิสิตนักศึกษา

**ขอขอบพระคุณผู้ให้การสนับสนุน
ในการจัดทำเอกสารฉบับนี้**

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ ๑๑๓-๑๑๕/๒ ถนนเฟื่องนคร
หน้าวัดราชบพิธ กรุงเทพฯ ๑ โทร. ๒๑๕๓๓๒

“สงคาม เม มต์ เสโย
ยณเจ ชเว ปราชิต”

ตายด้วยการต่อสู้
ดีกว่าอยู่อย่างผู้แพ้

พุทธภาษิต